

Utviklingstrekk i tjenstepensjonsmarkedet i privat sektor

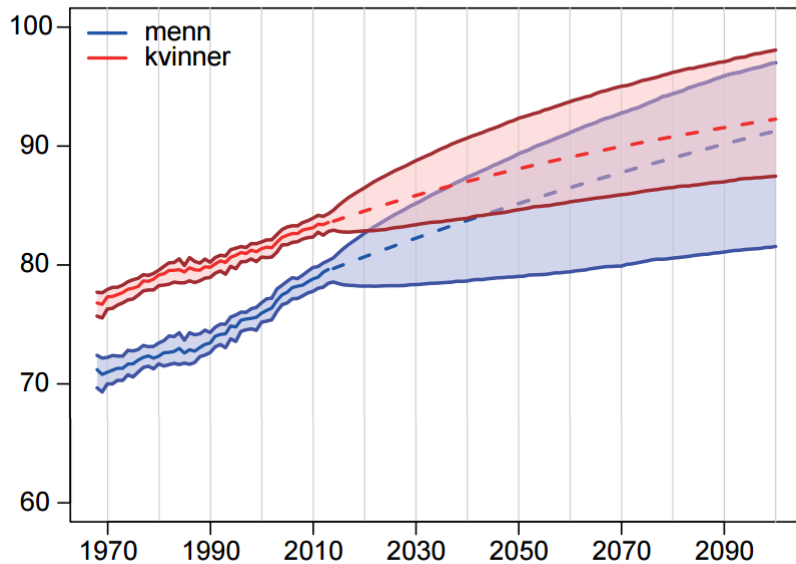
Geir Holmgren
Adm. dir. Storebrand Livsforsikring AS

9. desember 2015

Økt levealder og lave renter har utfordret pensjonssystemet...

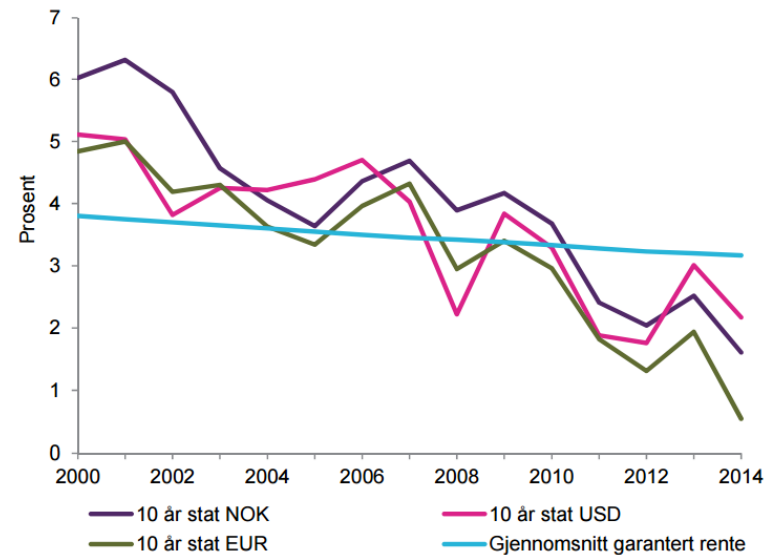
Figur 1. Registrert og framtidig utvikling i forventet levealder ved fødselen for menn og kvinner

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

- Pensjonsreformen
- Nytt dødelighetsgrunnlag (K2013) og oppreservering av ytelsesordninger og fripoliser

3.12 10-årig statsobligasjonsrente og garantert avkastning i livsforsikringsselskapene

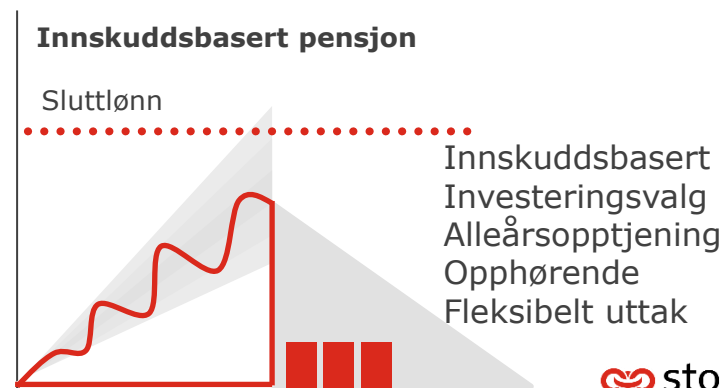
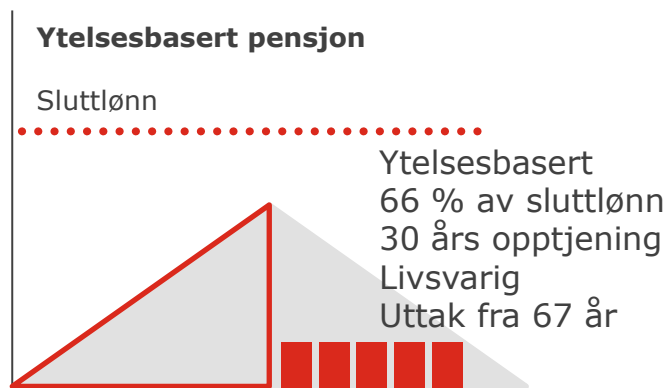
Kilder: Thomson Reuters Datastream, Norges Bank og Finanstilsynet

- Ytelsesordningene blir dyrere og avvikles
- Krevende for fripoliser – ingen oppregulering, tapt kjøpekraft
- Høye kapitalkrav i Solvens II

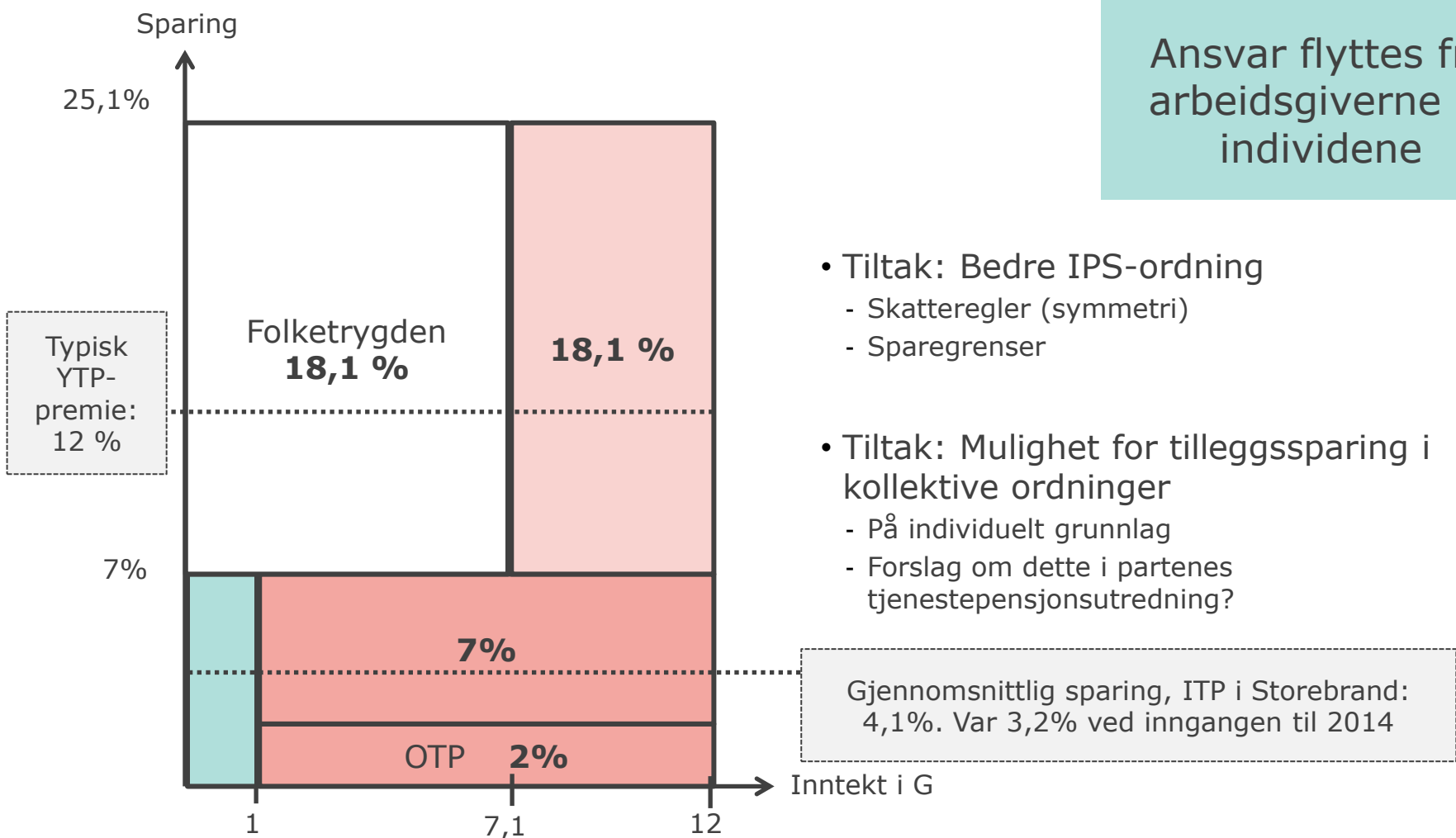
... og pensjonsordningene endres

- Ny folketrygd
 - 18,1 % av lønn, pensjonsbeholdning, alleårsopptjening
 - Fleksibelt uttak
 - Levealdersrisiko i opptjeningstiden er overført til individet
- Innskuddspensjon overtar i privat sektor
 - Investeringsvalg og opphørende ytelser
 - Svært lave innskuddsgrenser frem til 2014
- Nye hybridprodukter
 - Med lønnsregulering som folketrygden, eller med investeringsvalg
 - Dødelighetsarv
 - Mulighet for livsvarige utbetalinger, men individet bærer levealdersrisiko i opptjeningstiden

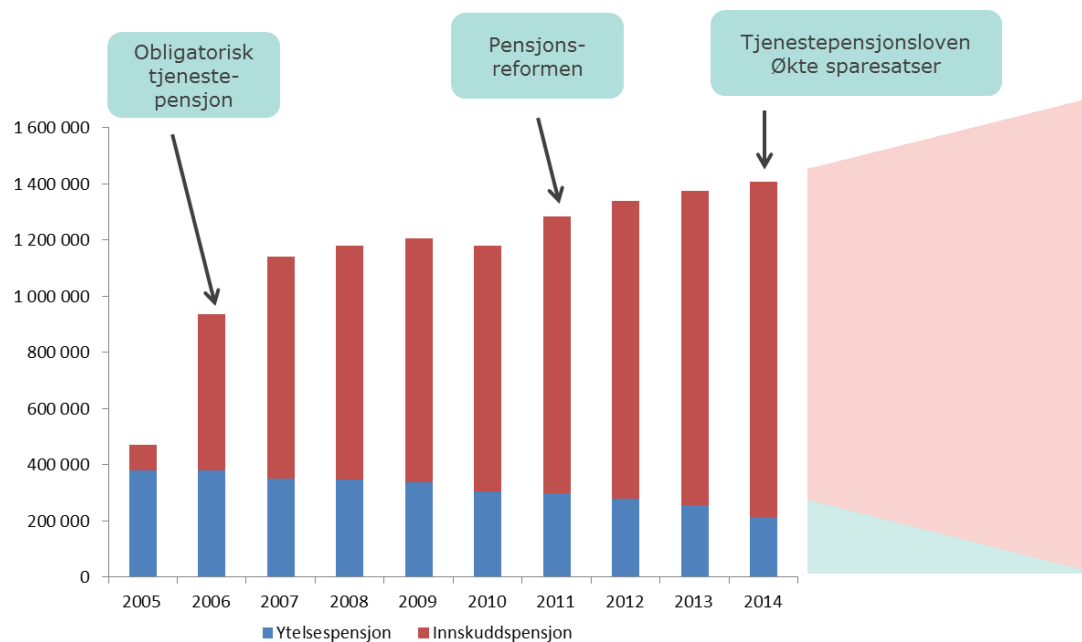
Risiko flyttes fra kollektivene til individene

Gjennomsnittlig sparenivå øker, men er fortsatt lavt – mange må spare selv...

Ytelsesordningene avvikles, innskuddsbaserte ordninger overtar

Satistikk: Finans Norge

- Bølge 1: Nesten samtlige YTP-kunder med over 250 ansatte har lukket ordningene
- Bølge 2: Avvikling av lukkede ordninger
- Nye maksimale sparesatser fra 1.1.2014 forsterker utviklingen
- Nye sparesatser kom sent, mange bedrifter ville ikke vente og etablerte 5+8%-ordninger

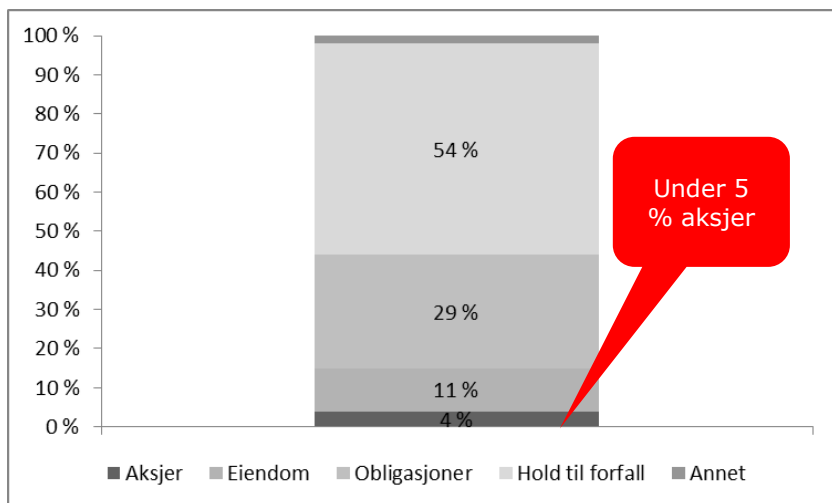
Fripolisene problemet fortsatt uløst

- Fripoliser: Vesentlig og raskt voksende del av den samlede pensjonsformuen i privat sektor
- Men: Garanterte pensjonsbeløp vil tape kjøpekraft
- Finanstilsynet har kommet med konstruktive forslag
- Hva nå? Må være en oppgave for myndighetene, partene i arb.livet og næringen

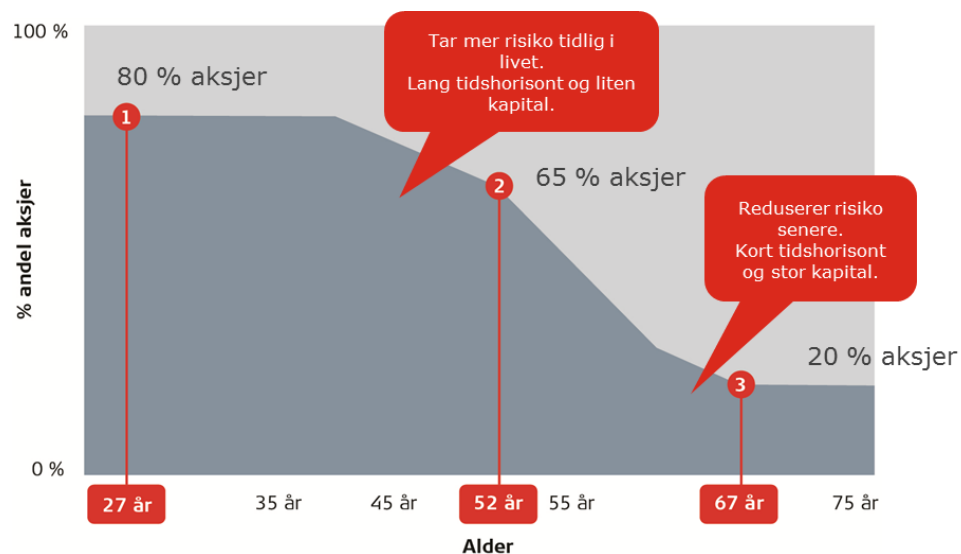
Regulering påvirker forvaltning – og fremtidig pensjon

Fripoliser

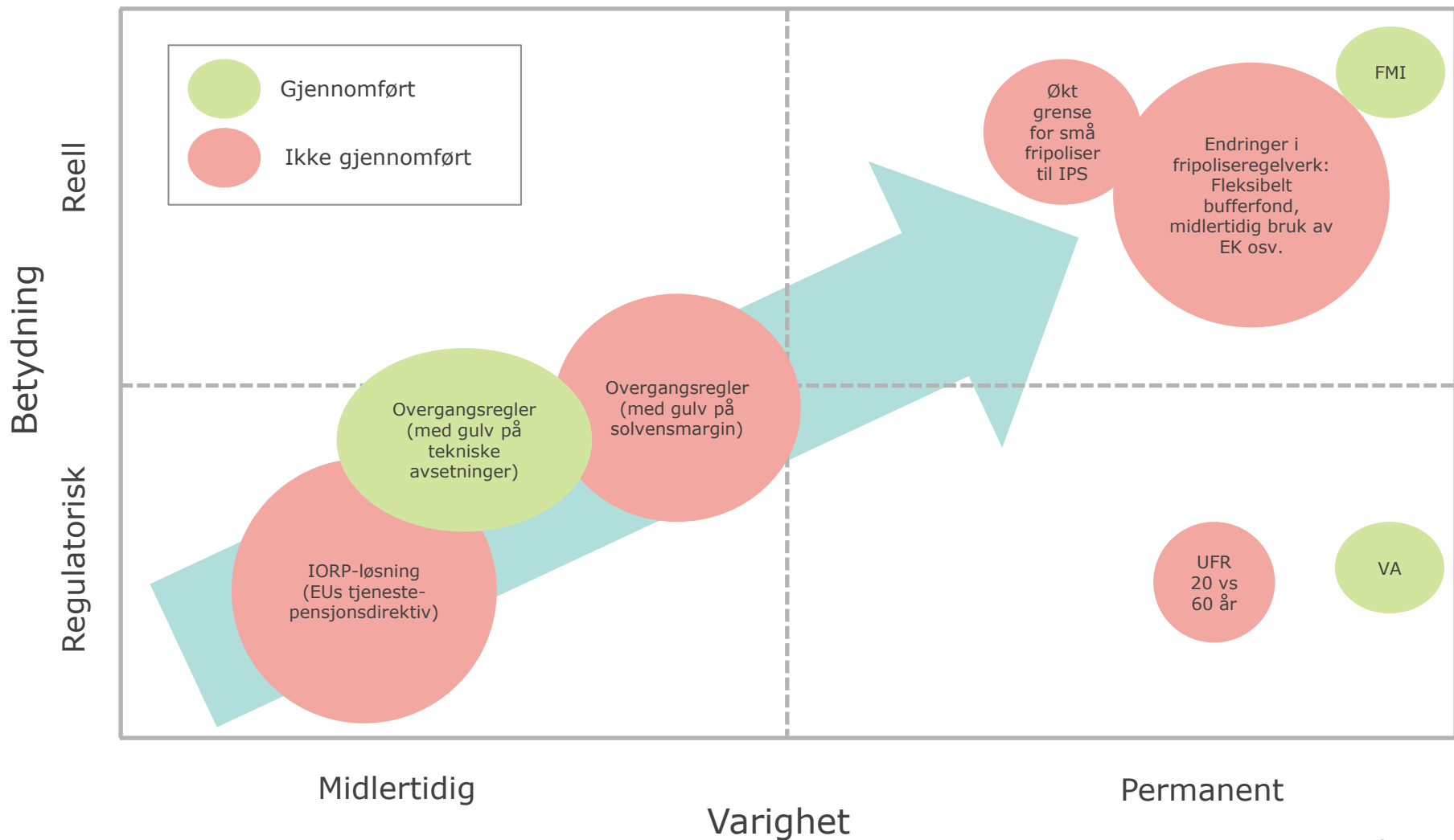
- Årlig rentegaranti
- Overskudd tildeles med endelig virkning
- Begrensninger på bruk av buffer

Innskuddspensjon

- Samsvar mellom investeringer og evne til å ta risiko
- Selskapene har porteføljer tilpasset langsiktig sparing
- Best mulig kjøpekraft som pensjonist

Nasjonalt handlingsrom for tilpasning til Solvens II er ikke utnyttet

Tjenestepensjonsmarkedet fremover

Offentlig sektor

- Regjeringens forslag til ny pensjonsordning i offentlig sektor ventes før jul
- Viktig med ordninger som bygger på prinsipper i ny folketrygd og er likere ordningene i privat sektor
 - Alleårsopptjening
 - Levealdersjustering
 - Fleksibelt uttak
- Forhandlinger med arbeidstakerorganisasjonene
- Ny ordning trer i kraft 2017 eller 2018?

Privat sektor

- Lovreglene for privat tjenestepensjon er i stor grad på plass
 - Men kompliserte regler
 - Behov for forenkling
- Partene i arbeidslivet setter pensjon på dagsordenen
 - NHO Tjenestepensjon
 - Fellesforbundet og Norsk Industri, og Handel og kontor og Virke, utreder tjenestepensjon
 - Tema også i neste lønnsoppgjør
- Enighet om å utrede individuell pensjonskonto?

